

GENOOTSCHAP NEDERLAND - ARUBA

NIEUWSBRIEF 4 / JULI 2021

Geachte deelnemer van het Genootschap Nederland-Aruba, geachte lezer!

Hierbij ontvangt u de vierde Nieuwsbrief van 2021. Met een interessante diversiteit aan onderwerpen. De Afdeling advisering van de Raad van State bepleit meer aandacht voor de betrokkenheid van de Caribische landen bij verdragen die het Koninkrijk sluit. Sta uitgebreider stil bij de effecten daarvan op Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

De Universiteit van Aruba heeft een nieuwe rector: Viola Heutger. Zij is de opvolgster van Glenn Thodé. Heutger was eerder als decaan verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Van belang is ook de vestiging in Curaçao van Europe Direct. In het informatiecentrum kunnen burgers, onderwijsinstellingen, bedrijven en organisaties terecht met vragen over de EU. 'De Europese Unie lijkt ver weg, maar is het niet,' aldus Germaine Rekwest.

Een prestigieuze primeur behaalde Aruba Aloe Balm N.V. De onderneming verwierf het predicaat Koninklijk. Directeur Posner: 'Dit symboliseert het respect, de waardering en het vertrouwen van de koning voor ons bedrijf. Wij zijn hier buitengewoon trots op'.

Tot slot in deze GNA-Nieuwsbrief aandacht voor de tweedelige uitgave 'Antilliaans erfgoed' van de hoogleraren Gert Oostindie (Universiteit Leiden) en Alex van Stipriaan (Erasmus Universiteit Rotterdam). 'Het Antilliaanse culturele erfgoed verdient het om meer aandacht te krijgen en nader te worden onderzocht'.

Ik wens u mooie zomerdagen toe en veel leesplezier!

Nico van Grieken

Voorzitter

INHOUD

- Houd meer rekening met Cariben bij internationale verdragen Koninkrijk
- Dr. Viola Heutger, nieuwe rector Universiteit Aruba
- Europe Direct: nieuw EU-informatiecentrum voor landen in de Cariben. 'De Europese Unie lijkt ver weg, maar is het niet'
- Directeur Louis Posner buitengewoon trots op Koninklijke Aruba Aloe
- Pleidooi voor meer aandacht voor het Antilliaanse erfgoed

* * *

Ongevraagd advies Raad van State over verdragen in het Koninkrijk

Houd meer rekening met Cariben bij internationale verdragen

Besteed bij de onderhandelingen over een verdrag meer aandacht aan de vraag wat nodig is voor de uitvoering van dat verdrag in de Caribische landen. Sta, uitgebreider dan nu het geval is, stil bij de effecten die een verdrag zou kunnen hebben op de Caribische landen en de Nederlandse burgers die er wonen. Aldus enkele aanbevelingen van de Afdeling advisering van de Raad van State. Hoe, waarom en wanneer worden *alle* landen van het Koninkrijk bij het sluiten van verdragen betrokken?

De afdeling advisering van de Raad van State heeft zich gebogen over de vraag hoe de vier landen van het Koninkrijk worden betrokken bij het sluiten van verdragen en waar ruimte is voor verbetering. Aanleiding was dat met enige regelmaat moet worden vastgesteld dat het sluiten, bekrachtigen en uitvoeren van verdragen niet gemakkelijk aansluit bij de structuur van het Koninkrijk der Nederlanden.

Verdragen voor alle landen

Het Koninkrijk is internationaal één geheel met vier landen. Uitgangspunten zijn dat zij over hun eigen interne aangelegenheden gaan, dat het Koninkrijk verdragen sluit met andere staten en dat de verdragen die het Koninkrijk aangaan voor alle landen in het Koninkrijk gelden. Tussen die uitgangspunten bestaat spanning, constateert de Afdeling advisering.

Advies Raad van State: 'Cariben bij verdragen betrekken'

In het advies wordt uiteengezet wat relevant is voor het aangaan van verdragsrelaties. Voor de betrokkenheid van de Caribische landen is de belangrijkste vraag of een verdrag effect heeft op de landen. Zijn er raakpunten dan zouden de Caribische landen bij het gehele proces, van onderhandeling tot bekrachtiging van een verdrag, betrokken moeten zijn.

Zorgvuldiger antwoorden

Hiervan is niet altijd sprake, stelt de Raad van State. In veel gevallen komt dit door de beperkte omvang van het overheidsapparaat van de Caribische landen, maar ook aan Nederlandse zijde kan meer aandacht zijn voor Caribische betrokkenheid. In het algemeen zegt het advies dat de vraag of een verdrag zou moeten gelden voor (één van) de Caribische landen eerder en zorgvuldiger moet worden beantwoord.

De betrokken ministeries moeten daarbij ook rekening houden met de betekenis van mensenrechten en de ongedeelde nationaliteit binnen het Koninkrijk. Als verdragen daarop betrekking hebben, dan verdient het proces van verdragssluiting, en de uitvoering van het verdrag, extra aandacht.

Meer invloed Caribische landen

Het Europese recht is niet volledig op de Caribische landen van toepassing, maar de toepasselijkheid ervan wordt wel steeds groter. Nederlandse burgers in de Caribische landen kunnen bijvoorbeeld een beroep doen op rechten die aan burgers van de EU toekomen. Dit betekent volgens de Afdeling advisering ook dat de Caribische landen meer zouden moeten worden betrokken bij verdragen die de EU samen met de lidstaten afsluit.

Een van de tien aanbevelingen in het advies is ‘voldoende duidelijk te maken hoe de betrokken ministeries bepalen of een verdrag effect zou kunnen hebben op de Caribische landen, zodat de landen betrokken moeten worden bij de totstandkoming van een verdrag’.

* * *

Dr. Viola Heutger, nieuwe rector Universiteit van Aruba

Viola Heutger is per 1 juli 2021 rector van de Universiteit Aruba (UA). Zij is Glenn Thodé opgevolgd. Viola Heutger was eerder als decaan verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Dr. Heutger promoveerde in 1998 aan de Universiteit Salzburg in Oostenrijk op het thema arbeidsrecht en zondagsrust. Als docente en gasthoogleraar was zij onder meer verbonden aan de Universiteiten Utrecht, Maastricht, de Open Universiteit, de Vrije Universiteit in Amsterdam, de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo en de universiteiten Wenen, Palermo en Pisa. Als deel van de ‘flying faculty’ ondersteunde ze het opstarten van nieuwe juridische faculteiten aan de Turks-Duitse Universiteit in Istanboel, de Universiteit Hasselt in België en de Sigmund Freud Universiteit in Wenen, Oostenrijk.

Rector dr. Viola Heutger

Viola Heutger is juriste. Zij adviseerde wetgevingscommissies in Suriname, Curaçao, Kosovo en Polen. Bestuurlijke ervaring deed zij op als decaan van de juridische faculteit en de raad van toezicht van de German Seamen's Mission. Voor deze organisatie is zij waarnemer bij de International Labour Organization (ILO) in Genève. Zij zal zich in de komende tijd richten op de accreditaties die de kwaliteit van het onderwijs waarborgen.

Voortbouwen

Onder leiding van haar voorganger, dr. Glenn Thodé, zijn er aan de UA met steun van de Europese Unie uitdagende nieuwe projecten gestart, zoals het SISSTEM. Op deze lijn van vernieuwing en internationalisering wil Heutger voortbouwen. 'De Universiteit van Aruba moet de komende jaren het kenniscentrum worden voor alle Arubanen die studeren: online, in het buitenland of op locatie'.

* * *

Europe Direct: nieuw informatiecentrum en kennisportaal van de Europese Unie voor landen in de Cariben

De Europese Unie heeft in Curaçao een informatiecentrum gevestigd voor landen in de Cariben: 'Europe Direct'. Dit op initiatief van de Curaçaose Kamer van Koophandel en de Stichting Caribische Belasting en Europawinkel. CBE-voorzitter Germaine Rekwest en CBE-penningmeester Juan David Yrausquin, oud-gevolmachtigd minister voor Aruba, zijn enthousiast.

'De Europese Unie lijkt ver weg, maar is het niet'

Europe Direct in Curaçao maakt deel uit van meer dan 420 Europe Direct-centra in de Europese Unie. Negen daarvan zijn gevestigd in het Koninkrijk: acht in Nederland en één in Curaçao. De centra vormen een belangrijke schakel tussen de EU-instellingen en de bevolking. Burgers, onderwijsinstellingen, bedrijven en organisaties kunnen er terecht voor informatie over de EU, de mogelijkheden die de Unie biedt en de toegevoegde waarde van het EU-burgerschap.

Stemrecht Europees Parlement

Germaine Rekwest, voorzitter van de Stichting Caribische Belasting en Europawinkel over Europe Direct Curaçao: 'De eilandbewoners zijn Europese burgers met stemrecht voor het Europees Parlement. De eilanden vallen als 'Landen en Gebieden Overzee' van de Europese Unie onder tal van EU-fondsen en -samenwerkingsovereenkomsten. De Europese Unie lijkt ver weg, maar is het niet. Vanwege de grote invloed van de EU is het belangrijk om er meer van af te weten'.

CBE-penningmeester Juan David Yrausquin: ‘Het mooie is dat het informatiecentrum open staat voor alle inwoners van het hele Caribische deel van het Koninkrijk. Europe Direct Curaçao is het enige centrum in de hele Caribische regio. Wij zullen daarom samenwerking zoeken met organisaties en regeringen van andere eilanden die een band hebben met de Europese Unie, binnen en buiten het Koninkrijk.’

De vlaggen van Aruba, Sint Maarten en Curaçao

Het netwerk van de Europe Direct centra wordt financieel ondersteund door de Europese Commissie. De centra bieden de komende jaren informatie over de EU, het Europese beleid en Europese waarden, bijvoorbeeld over de manier waarop Europa de COVID-19-pandemie bestrijdt, het economisch herstel stimuleert en over de aanpak van de groene en digitale transitie.

Toekomst van Europa

Didier Herbert is hoofd van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Nederland. Hij is blij een nieuwe, enthousiaste groep Europe Direct-centra te mogen verwelkomen en hoopt dat burgers en organisaties actief meedoen aan evenementen. ‘Het interactief platform in het kader van de Conferentie over de Toekomst van Europa is bijvoorbeeld een uitstekende gelegenheid om ideeën en verwachtingen over de toekomst van Europa kenbaar te maken en te delen.’

*Voor meer informatie: Germaine Rekwest (Nederland) en Steven Damiana (Curaçao):
info@europedirectcuracao.com of via de website van Europe Direct Curaçao: www.europedirectcuracao.com.*

* * *

Aruba Aloe Balm onderscheiden met predicaat Koninklijk

Geen Aruba Aloe Balm, maar Koninklijke Aruba Aloe. Het bedrijf ontving de prestigieuze onderscheiding op 22 april 2021 uit handen van de Gouverneur van Aruba, Z.E. Alfonso Boekhoudt. Directeur Louis Posner: ‘Dit symboliseert het respect, de waardering en het vertrouwen van de koning voor ons bedrijf’.

‘Het was een hele bijzondere en historische dag voor ons,’ zegt directeur Louis Posner van de Koninklijke Aruba Aloe. ‘Wij zijn buitengewoon trots dat Aruba Aloe als eerste bedrijf in het Caribische deel van het Koninkrijk het predicaat Koninklijk toegekend heeft gekregen van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Wij spreken ook onze grote dank aan de Gouverneur van Aruba uit als vertegenwoordiger van de Koning’.

Zeer trots op Koninklijke Aruba Aloe

Koninklijke Aruba Aloe is in 1890 opgericht. Het bedrijf heeft, aldus Posner, in de afgelopen 130 jaar een bijzondere dynamiek doorgemaakt. Managing Director Remko van der Veldt deelt die mening: 'Met veel passie, toewijding en Arubaanse trots zijn wij er altijd volledig van overtuigd geweest dat Aruba Aloe zeer toekomstbestendig is. Dit geldt voor iedereen die de scepter over dit bedrijf gezwaaid heeft, evenals de huidige eigenaren en medewerkers'.

Het predicaat Koninklijk is prestigieus. Aruba Aloe behoort door zijn onderscheiding tot de illustere rij van koninklijke bedrijven, zoals Shell, KLM, KPN en de Royal Schiphol Group. Posner: 'Het is een eer om tussen deze grote bedrijven te staan. Wij willen met Aruba Aloe bewijzen dat een Arubaans bedrijf, gevestigd op een klein eiland, ook wereldwijd kan opereren. Onze producten die in Aruba worden gemaakt, vinden hun weg in ruim 55 landen, waaronder in 15.000 winkels in de Verenigde Staten'.

In 2000 nam hij het bedrijf over van Henny Eman, wiens familie Aruba Aloe Balm 110 jaar bestierde. Bij de overname zei Posner: 'Wat Coca-Cola voor de Verenigde Staten is en Heineken voor Nederland, dat zou Aruba Aloe moeten worden voor Aruba'.

* * *

Nieuw tweedelig boek van Gert Oostindie en Alex van Stipriaan

Pleidooi voor meer aandacht voor het Antilliaanse erfgoed

Het Antilliaanse culturele erfgoed verdient het om meer aandacht te krijgen en nader te worden onderzocht. Dit schrijven de hoogleraren Gert Oostindie (Universiteit Leiden) en Alex van Stipriaan (Erasmus Universiteit Rotterdam) in hun onlangs verschenen tweedelige boek 'Antilliaans erfgoed'.

Bij de samenstelling van de beide boeken was aanvankelijk – tot het uitbreken de dramatische Covid-19 crisis - de vraag hoe het denken over het cultureel erfgoed van Aruba, Bonaire en Curaçao zich in de loop der tijd – slavernij en kolonialisme – heeft ontwikkeld en hoe dit erfgoed zich in het heden verhoudt tot natievorming enerzijds en *nation branding* anderzijds.

Met die vraag, zo schrijven de auteurs in hun ‘Woord vooraf’, hangt de ‘delicate discussie’ samen over de ruimte voor het ‘eigene’ - in een context waarin de eilanden zich voortdurend in de markt moeten zetten als aantrekkelijke bestemmingen voor massatoerisme.

Kritisch zijn op vorige groeimodellen

De kwetsbaarheid van de sterk op toerisme georiënteerde economieën in de Caribische delen van het Koninkrijk was door Covid-19 duidelijker dan ooit tevoren. Maar, menen Oostindie en Van Stipriaan, het wegvallen van het toerisme zal tijdelijk zijn. Wel staan de eilanden ‘voor de enorme opgave om na de crisis hun economieën weer op te bouwen. Er is alle reden om daarbij kritisch te kijken naar de eerdere groeimodellen, met hun verwaarlozing van de effecten op milieu, maatschappij en ook cultuur. Wij hopen dat Antilliaanse erfgoed een bijdrage kan leveren aan dat debat.’

Niet alleen de kwetsbaarheid, maar ook de afhankelijkheid van Nederlandse steun is groot. Beide schrijvers wijzen erop dat de voorwaarden voor steun zo streng zijn dat ‘verwijten omtrent vermeende ‘rekolonisatie’ nieuwe kracht kregen’.

De twee delen van ‘Antilliaans erfgoed’ bieden de lezer een staalkaart van reflecties op het culturele erfgoed van Aruba, Bonaire en Curaçao en van de Antilliaanse diaspora in Nederland.

In het eerste deel, ‘Toen en nu’, wordt onderzocht hoe in het koloniale verleden werd aangekeken tegen de lokale culturen en hoe die zich langzamerhand min of meer emancipeerden.

In deel twee, ‘Nu en verder’, staan de uitdagingen centraal waarvoor deze culturen zich gesteld zien: hun staatkundige ambivalente situatie als deel van het Koninkrijk der Nederlanden en de grote invloed van migraties en de sterke afhankelijkheid van toerisme.

* * * * *